

Informativni list o slobodnom demokratskom osnovnom poretku

Danas potvrđujete svoju privrženost slobodnom demokratskom osnovnom poretku Savezne Republike Nemačke. Vašim potvrđivanjem ispunjavate preduslov za podnošenje zahteva za pravo na privremeni boravak (dozvola za boravak u skladu sa čl. 104c st. 1. reč. 1. br. 1. nemačkog zakona o boravku). Pravo na privremeni boravak vam pruža mogućnost da ispunite preduslove za moguć stalan i zakonit boravak u Nemačkoj.

Da biste mogli da dobijete pravo na privremeni boravak, morate znati koje vrednosti predstavljaju temelj za suživot ljudi u Nemačkoj, jer će se i od vas očekivati da ćete se pridržavati tih vrednosti. Istovremeno možete iskoristiti prednosti koje ovde imate u svakodnevnom životu samo ako ste upoznati sa tim vrednostima.

Koncept slobodnog demokratskog osnovnog poretka, za koji danas potvrđujete da se zalažete, opisuje sve te vrednosti. Vrednosti su definisane Osnovnim zakonom, kako se naziva Ustav Savezne Republike Nemačke.

Tačnije, morate razumeti sledeće o slobodnom demokratskom osnovnom poretku, obavezati se ovome i pridržavati ga se bez ikakvog ustručavanja:

Nemačka je parlamentarna demokratija. Narod sam bira svoje predstavnike na opštim, neposrednim, slobodnim, jednakim i tajnim izborima. Nijedno lice sa pravom glasa ne sme biti sprečeno da dâ svoj glas. Svaki glas se računa i svi glasovi jednako vrede. Niko ne sme biti izložen tuđem uticaju niti glasati protiv svoje volje. Nijedno drugo lice nema pravo da zna za koga se glasalo.

U Nemačkoj pravo delovanja imaju mnoge različite političke stranke koje mogu predstavljati veoma različite interese i pravce. Sve stranke imaju iste mogućnosti za samopromociju i mogu učestvovati na izborima kako bi sprovele svoje političke ideje. Stranke moraju poštovati pravila Osnovnog zakona u svojim političkim ciljevima i u svojim merama na osnovu kojih ostvaruju svoje ciljeve.

Nemački Bundestag je predstavničko telo (parlament) na najvišem državnom nivou. Većina glasova odlučuje ko će voditi saveznu vladu u svojstvu saveznog kancelara odnosno savezne kancelarke. Savezna vlada se bavi rešavanjem političkih pitanja, čiji rad nadzire Bundestag. Stranke koje nisu deo vladajuće koalicije kao parlamentarne opozicione stranke imaju važnu kontrolnu funkciju nad vladom. Parlament ima mogućnost opozvati vladu ili se ona može smeniti mirnim putem na izborima.

Nemačka je pravna država. Bundestag donosi zakone koji su punosnažni na celoj teritoriji Nemačke. U određenim slučajevima, savezne države moraju odobriti te zakone. Zakoni moraju uvek biti u skladu sa Osnovnim zakonom. Sve presude i odluke nemačkih sudova takođe moraju biti u skladu sa Osnovnim zakonom. Njih proverava Savezni ustavni sud koji je ujedno i najviši nemački sud. Svi sudovi u Nemačkoj se vode prema važećem zakonodavstvu. Doduše, sudovi su ipak nezavisna tela pa tako ni vlada niti druge državne službe ne smeju imati uticaja na njihove odluke. Svaki građanin ima ista prava na sudu, bez obzira na njegovo poreklo, njegovu finansijsku situaciju ili njegov društveni položaj.

Svakodnevne upravne poslove obavljaju organi državne i lokalne vlasti. Organi vlasti se takođe vode prema važećem zakonodavstvu i mogu delovati samo na osnovu zakona. Zakoni važe podjednako za sve ljude. Svako lice na koje se odnosi zvanična mera može tu meru preispitati pred sudom.

U Nemačkoj niko ne sme imati nadmoć nad državom ili nad ljudima izlažući ih nasilju. Mere prinude smeju sprovoditi samo državne službe poput policije i to samo kao poslednje sredstvo. Međutim, to je dozvoljeno samo na zakonskoj osnovi. Pritom sud može preispitati, ali i zabraniti svaku meru.

U Nemačkoj država poštuje i štiti ljudska prava i slobode. Ljudska prava zagarantovana Osnovnim zakonom su nepovrediva, a posebno pravo na ljudsko dostojanstvo i pravo na život i fizički integritet.

Isto važi za slobodan razvoj ličnosti, što znači da svako lice samostalno donosi svoje odluke i određuje svoje postupke. Prava drugih ljudi ipak ne smeju biti narušena niti se zakoni smeju kršiti. Svi ljudi u Nemačkoj imaju slobodu izražavanja svog mišljenja, ali nemaju slobodu podsticanja mržnje i nasilja prema neistomišljenicima. Javni protesti i demonstracije su dozvoljeni, ali moraju biti mirni.

Osnovni zakon takođe garantuje ravnopravnost svih ljudi. Niko ni na koji način ne sme biti diskriminisan, proganjan ili obezvređen, bilo zbog porekla, vere, fizičke i psihičke ometenosti ili ideologije. Postupci koji teže antisemitskim, rasističkim, ksenofobnim ili drugim nehumanim ciljevima su nespojivi sa ovim i protivni ovom obavezivanju.

Svi polovi su jednaki. Žene, muškarci i osobe koje sebe svrstavaju u neki drugi pol imaju ista prava. Niko ne sme biti diskriminisan, na bilo koji način proganjan ili trpiti štetu zbog svog pola ili svoje seksualne orijentacije. Shodno tome, čak i ljudi čiji način života ne odgovara našim ličnim idejama moraju biti tretirani sa poštovanjem i tolerancijom.

Orijentacioni kurs vam pruža dodatne važne informacije o pravnom sistemu, ali i o kulturi i istoriji Nemačke. Orijentacioni kurs je sastavni deo integracionog kursa. Nakon dobijanja prava na privremeni boravak možete ili ste pak obavezni učestvovati u integracionom kursu.

Podrobnije informacije o životu u Nemačkoj možete dobiti iz pouzdanih izvora, npr. na portalu Savezne vlade <https://www.make-it-in-germany.com/de/leben-in-deutschland/deutschland-kennenlernen/deutsche-gesellschaft> preko Savezne službe za migracije i izbeglice <https://www.bamf.de/DE/Themen/Integration/ZugewanderteTeilnehmende/ErsteOrientierung/UnserGrundgesetz/unser-grundgesetz-node.html> ili Savezne agencije za političko obrazovanje <https://www.bpb.de>.